

Motion till riksdagen 2019/20:3310

av **Karolina Skog och Amanda Palmstierna (båda MP)**

Konsumtionens miljöpåverkan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett mål för konsumtionsbaserade utsläpp och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändrad beskattning av privatpersoner som hyr ut lösöre, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hyberavdrag och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Resursförbrukning är en akilleshäls i vår ekonomi. Vi lever allt mer i ett “köp och slängsamhälle”, där prylar flygs hit från Asien och sedan kastas innan de hunnit användas.

Konsekvenserna är stora och globala, både miljömässigt och socialt.

Handeln i världen förändras i rasande takt. När allt mer varor direktimporteras av privatpersoner undermineras de regleringar som är riktade till handlande företag.

Detsamma gäller tanken att vi kan ställa krav på importerande företag att kan och ska ta ansvar för produktionen av de varor de för in i Eu och Sverige. Det är omöjligt att tänka sig att en tonåring som beställer smink direkt från Asien ska ha en *code of conduct* och följa upp hur hens leverantörer följer denna. Det kommer framöver krävas helt nya metoder för att få grepp om och styra den påverkan som konsumtion som sker i Sverige har i andra länder.

Vi behöver styra om ekonomin så att den i stället för att fokusera på ständigt ny prylproduktion och konsumtion, skapar lönsamhet i att prylar håller längre, har mindre klimatpåverkan, flera användare under sin livslängd och slutligen återvinns. Det är också dags att vi börjar ta ansvar för miljöeffekter som vår konsumtion genererar i andra länder.

Enligt Naturvårdsverkets beräkningar är Sveriges konsumtionsbaserade utsläpp av växthusgaser cirka 10 ton per person och år. Andra effekter är påverkan på vattentillgång, spridning av skadliga kemikalier med mera. Det innebär att det inte räcker med att utsläppen växthusgaser och skadliga ämnen inom våra gränser minskar. Även de utsläpp som vår konsumtion ger upphov till i andra länder behöver minska för att det av riksdagen fastställda generationsmålet ska uppfyllas. Ett avgörande steg i sådant arbete vore att ett mål om minskning av de konsumtionsbaserade utsläppen tas fram.

Det ska vara lätt att dela och billigt att laga. Att äga saker tillsammans bör underlättas. Det bör därför vara skattefritt för privatpersoner att hyra ut lösöre som bil, kläder, verktyg eller möbler för upp till 40.000 kronor per år.

Utredningen om cirkulär ekonomi föreslog ett Hyber-avdrag (hyra-begagnat reparation). Förslaget går ut på att hushållen, likt vid rot- och rutavdragen, får en skattereduktion när de reparerar eller hyr konsumentprodukter eller köper tjänster för att sälja vidare begagnade produkter. Skattereduktionen föreslås uppgå till 50 procent av tjänsternas arbetskostnad.

Karolina Skog (MP)

Amanda Palmstierna (MP)